

Заетостта на хората с увреждания – реалната картина

World Association for
Supported Employment

Реалната картина

Хиляди, милиони хора с увреждания по света са изключени от обществото, живеят в лоши условия и са безработни.

Реалната картина

- По света има **600** милиона хора с увреждания
- **370** милиона от тях са в Азия
- **386** милиона в цял свят са в активна възраст
- **238** милиона в Азия са в активна възраст
- само **10 %** от децата с увреждания посещават начално училище
- Повечето от тях живеят в селски региони
- Нивото на безработица надвишава **2** пъти това сред масовото население – достигат до **80%**
- Съществува взаимовръзка между увреждане и бедност: **20%** от работещите бедни са с увреждане

Реалната картина

В Европейския Съюз:

- 10 – 12 % от жителите са хора с увреждания (50 милиона)
- 20 % от хората с увреждания са безработни
- 2,5 милиона работят в защитена среда
- 15,9 % от работещите хора с увреждания ползват някаква форма на подкрепа
- 43,7% са убедени, че биха работили, ако получат адекватна подкрепа

Реалната картина

- Организацията на Обединените Нации (ООН) ратифицира Международната Конвенция за Правата на хората с увреждания

С какво Конвенцията ще допринесе за правата на хората с увреждания

Конвенцията за човешките права е елемент от международното законодателство и задължава страните, които я ратифицират да защитават човешките права.

Веднъж ратифицирана, тя става задължителна за съответната страна.

Конвенцията влиза в сила 30 дни след като е ратифицирана от 20 страни.

Реалната картина

Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания задава официален международен стандарт за правата на хората с увреждания в един документ.

Това ще помогне на международната общност да окаже натиск върху страните, чиято дейност по отношение на правата на хората с увреждания може да бъде подобрена.

Страните, ратифицирали Конвенцията трябва да представят редовен отчет на Обединените Нации за стъпките, които предприемат при защитата и промотирането на правата на хората с увреждания.

Реалната картина

» *Общи принципи*

- **Член 3:**

Принципите на настоящата Конвенция са:

Уважение към достойнството, индивидуалната автономност, включително свободата да се прави самостоятелен избор и независимостта на хората;

липса на дискриминация

пълно и ефективно участие и включване в обществото

уважение към различията и приемане на увреждането като част от многообразието и човечността

равни възможности

достъпност

равнопоставеност между мъже и жени

уважение към възможностите на децата с увреждания и уважение към правата на децата с увреждания да запазят идентичността си.

Реалната картина

Принципите , които касаят заетостта са:

Член 27:

Държавите и заинтересованите страни отчитат правото на хората с увреждания да работят равнопоставено с останалите; това включва и възможността за осигуряване на доходи чрез заетост, упражняването на професия, която е свободно избрана или приета на пазара на труда, и в свободно работно пространство, което е приобщаващо и достъпно за хората с увреждания. Държавите и заинтересованите страни запазват и насърчават правото на трудова реализация на хората с увреждания, включително и на онези, които са получили увреждане на работното си място като това включва и съответните законодателни промени:

Реалната картина

Забраняват дискриминацията на базата на увреждането, във всеки аспект и във всички форми на заетост, включително и при условията на заетост, наемането и реалната заетост, дългосрочната заетост, кариерното развитие и осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд;

Запазва правото на хората с увреждания да работят равнопоставено с другите, да имат справедливи и насърчаващи условия на труд, включително и равни възможности и равно заплащане за еднакъв труд, здравословни и безопасни условия на труд, вкл. опазване от тормоз и отговор на жалби;

Да се уверява, че хората с увреждания имат способността да упражняват правата на труд и правото на синдикална защита – равнопоставено: така, както го правят всички останали.

Реалната картина

Насърчава хората с увреждания да имат ефективен достъп до общи програми за обучение и професионално развитие, насочване към работното място, първоначално професионално и последващо кариерно развитие;

Насърчава възможностите за заетост и кариерно развитие за хората с увреждания на пазара на труда, както и предоставянето на съдействие при насочването към работно място, осигуряването на продължителна заетост и завръщане към работното място;

Реалната картина

Насърчава възможностите за самостоятелна заетост, предприемачество и развитие на кооперации и кооперативи и стартиране на самостоятелен бизнес;

Заетост на хора с уреждания в общественения сектор;

Реалната картина

Насърчава заетостта на хората с увреждания в частния сектор чрез наличието на подходящи политики и мерки, което включва насърчителни програми, инициативи и други мерки;

Промотира предоставянето на подходящи условия на труд за хората с увреждания на работното място;

Реалната картина

Насърчава интегрирането на хора с увреждания, които имат професионален опит на общия пазар на труда;

Промотира насочването на пазара на труда и професионалната рехабилитация и дългосрочната заетост или завръщането на работното място на хората с увреждания.

Реалната картина

- **Много страни са подписали и ратифицирали Конвенцията;**
- **Европейската Комисия подписа Конвенцията;**
- **Европейската Комисия кани заинтересованите страни да обърнат внимание на Член 3 (4) от Директивата на Съвета 2000/78/ЕС, която полага общата рамка за еднакъв подход при осигуряването на работно място и заетост.**

Реалната картина

Развитие в Европа:

- Директивата на ЕС за равнопоставена заетост оказва ефект на законодателно ниво в ЕС;
- Силен акцент върху анти-дискриминацията;
- Прановете за действие в Европа са насочени към интеграцията
- Лисабонската Стратегия включва и социална клауза, в която се отчита социалната закрила и борбата със социалното изключване.

Реалната Картина

- Развитието на услугата е насочено от предоставяне на финансова подкрепа на индивидуален принцип /помощи/ към акцент върху общия пазар на труда;
- Засега няма достатъчно положителни резултати. Все още изключването по икономически причини и твърде разпространено.
- Недостатъчно образование: над 50% от хората с увреждания не получават висше образование – така, както правят това хората без увреждания;

Реалната картина

Области, които заслужават нашето внимание:

- Фокус върху работните места на общия пазар на труда
- образование
- Кариерно развитие
- Защитените работни места са по-малко предпочитани поради сегрегацията
- Активна подкрепа на интеграцията на работното място
- Сътрудничество с работодателите
- Индивидуална подкрепа за получаване и на работно място и дълготрайна заетост

Реалната Картина

Предизвикателства:

- Налични методи (напр. защитена заетост)
- Много примери на добри практики
- Положителна обратна връзка от работодатели
- Застаряващо население в ЕС (управление на политиката по отношение на уврежданията)
- След кризата: необходимост от работна ръка

Реалната картина

- Михил Камп
- www.WASE.net
- ckamp@xs4all.nl